

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS
The Provincial Library
Cor. Pritchard Ave. and McGregor
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XIII. Ч. 96 (1614).

ВІВТОРОК, 11 СЕРПНЯ 1931.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, AUGUST 11, 1931.

No. 96 (1614).

VOL. XIII.

СТРАЙКИ Й РОБІТНИЧІ РОЗРУХИ ШИРЯТЬСЯ В ПІВДЕННІЙ ЕСПАНІЇ

МАДРИД, Еспанія, 6 серпня. — Страйки й робітничі розрухи поширюються сьогодні в містах і містечках південної Еспанії, утворивши одну з найбільш серйозних проблем, яку коли мав перед собою республіканський уряд в Мадриді.

Найгірші ситуація для уряду є в Альгерасі й Севільї, але звідомлення кажуть, що різні інші міста також обняті страйками та що радикальні страйкові провідники, які виступають проти центрального уряду, стараються нахилити робітників в інших районах, щоб вони прилучилися до страйкового руху.

В Альгерасі, що лежить над Гібральтарським проливом, одного робітника вбито й кільканадцять поранено, коли війська знову стріляли до страйкерів. Розрухи в тім місті розпочалися вчора вечером, коли війська й страйкери стріляли в один одного. Багато буржуазних родин утікли до Гібральтару.

В Севільї відбувається генеральний страйк на знак протесту проти ув'язнення робітничих провідників за антиурядову діяльність. Група невідомих осіб старалася розстріляти жовніра. Він став опір і був серйозно поранений.

МАДРИД, Еспанія, 7 серпня. (А.П.) — Політична парламен-

тарна комісія, яка студіює пропозицію нову конституцію Еспанії, вирішила вчора предложити законопроект у парламенті про прогнання релігійних орденів з країни і конфіскацію церковного майна державою.

Комісія рішила також домагатися, щоб еспанська республіка була конституційно означена як "Демократична Республіка". Рішення наступило після гострої суперечки, під час якої багато послів хотіли дати назву: "Демократична Республіка Праці".

В Еспанії є 50 католицьких орденів, які мають 45,000 монахів та монахинь. Католицька церква в Еспанії має 5,000 реальностей, вартість яких офіційно обчислюють на 75 мільйонів пезет (около 6 мільйонів доларів). Ця сума не включає церковних цінностей, які також вартують мільйони пезет.

Коли довідався про рішення комісії вчора вечером, серед робітництва повстало велике обурення. Робітники під проводом комуністів влаштували похід вулицями міста, на який напала поліція, щоб його розігнати. Під час сутички поранено троє робітників. Робітничі провідники закликали поводити буржуазний режим і встановити робітничу владу.

10 МІЛЬЙОНІВ КИТАЙЦІВ ПЕРЕД ГОЛОДОВОЮ СМЕРТЮ; УРЯД НЕ ДАЄ ДОПОМОГИ

ШАНХАЙ, Китай, 8 серпня. (А.П.) — Заявивши, що 10 мільйонів жителів у навсхідній частині Китаю загрожує голодова смерть перед приходом весни, якщо вони не дістануть допомоги, Джаң Ірл Бейкер запропонував сьогодні, щоб частину надлишки пшениці, яка є в посіданні американської фармерської ради, віддати Китаєві на умовах довготермінових кредитів.

Бейкер, дорадник міністерства залізниць у Нанкіні, сказав кореспондентові Асоцієтед Пресс, що теперішні поїзди є правдоподібно найстрашнішим нещастям Китаю в теперішнім столітті. Він завідував міжнародною допомогою працерайонів під час голоду в провінціях Шенсі й Кансу в 1930 році.

Бейкер обчислює шкоди в майні, спричинені теперішніми

повіями, на 300 мільйонів доларів. Він не хотів навіть вгадувати, кільки згинulo людей, і сказав, що нанкінський уряд не розпочав навіть серйозного розслідування катастрофи.

Нанкінський уряд Чан Кай-ші має мільйони на війну з робітниками й селянами, які під проводом Комуністичної Партії борються за Радянський Китай, але про допомогу для голодного населення він навіть не думає, бо, як каже Бейкер, він навіть не розпочав розслідувати розміри катастрофи.

Знову Бейкер пропонує "рятувати" китайців від голодової смерті американською пшеницею не з гуманітарних мотивів, але з тим наміром, щоб американські банкири, які дадуть кредити на закупівлю пшениці для Китаю, зробили добрий бізнес.

ВИДАНО ПОСТАНОВУ ПРО ГОДІВЛЮ ХУДОБИ Й ДРОБУ В РАДГОСПАХ І КОЛГОСПАХ

МОСКВА, 31 липня. — Центральний Комітет Комуністичної Партії та Рада Народних Комісарів оголосили сьогодні постанову в справі годівлі худоби й домашнього дробу в радянських і колективних господарствах протягом теперішнього й наступного року.

В постанові сказано, що плекання худоби й дробу становить центральну проблему радянського сільського господарства в 1931 і 1932 роках, подібно як продукція збіжжя була центральною проблемою в 1929 і 1930 рр.

На підставі теперішньої програми, радгоспи й колгоспи, що займалися годівлею худоби й дробу, мають збільшити їх кількість протягом згаданого часу від 20 до 60 відсотків. Постанова передбачає потребу для цього фінансову підтримку та постачання пащі й зерна для худоби й дробу.

При успішній виконанні програми, постачання м'яса для народних мас з "усуспільнених жерел" буде в 1933 році втричі більше, як було в 1927 році з усіх жерел — усуспільнених і приватних.

Федеральний уряд масово депортує революційних робітників з Венкуверу

Депортовано вже трох робітників і мають наступити далі депортації. — Влада не виявляє імен депортованих. — Робітників депортують без ніякої судової процедури. — Тод. Кемпбел має бути негайно депортований до Скотландії.

На домагання безробітних праці або допомоги — уряд Бенета відповідає масовими депортаціями революційних робітників, що беруть активну участь у боротьбі безробітних.

Депеші до капіталістичної преси з Вікторії, Б. К., від 7-го серпня повідомляють, що федеральний уряд депортував трох агітаторів, арештованих недавно у Венкувері в зв'язку з комуністичними демонстраціями. Імен депортованих не подано до публічного відома. Сказано тільки, що їх вислали в тихцем з країни.

У провінціальному парламенті у Вікторії, звідки отримано цю інформацію, дано пояснення, що на підставі постанов канадського уряду непотрібно ніякої судової процедури для депортації робітників. Значить, що уряд Бенета де-

портує революційних робітників без ніяких судових формальностей. Просто депортує, кого захоче, без предложення яких небудь обвинувачень.

Далі в парламенті сказано було, що наступлять інші депортації, себто, що депортації будуть масові.

Далі ці самі депеші доносили на підставі повідомлень з Венкуверу, що тов. Еден Кемпбел, який відсиджує рік в'язниці за свою активну участь у боротьбі безробітних, буде негайно депортований до Скотландії. (Депеша Канадської Преси з Вікторії від 4 серпня повідомляла, що тов. Кемпбел уже депортований.)

Робітники цілої Канади повинні піднести рішучий протест проти масової депортації революційних робітників, що беруть активну участь у боротьбі канадської робітничої класи.

ПОЛІЦІЯ ЗРОБИЛА РЕЙД НА МАДЯРСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ ДІМ У НЮ ВОТЕРФОРД, Н. С.

НЮ ВОТЕРФОРД, Н. С., 2-го серпня. — Поліція зробила сьогодні рейд на Мадярський Робітничий Дім під час партійного мітингу й забрала: спис членів КРОД, всі книжки, що служили для різних записок, програму Комінтерну в українській мові і статут, всі партійні інструменти й на черк тез для промови. У рейді брали участь чотири детективи й один мавіт-полісмен.

Опісля поліція зробила рейд в одного товариша й забрала у нього багато літератури.

Є це перші наскоки поліції на Робітничий Дім, але від тепер можна сподіватися, що поліція часто буде впершостю гостем у нас. Тому робітництво повинно ще більше організуватися й поставити опір всяким рейдам і поліційному теророві. Робкор.

АРЕШТОВАНИЙ ЗА "БУНТ", БО СКАЗАВ, ЩО ПІП ТАКИЙ САМИЙ, ЯК КОЖНИЙ ЧОЛОВІК

МОНТРЕАЛ, 5-го серпня. — Жак Деклерю з Тетфорд Майнс арештовано під обвинуваченням у "бунті" за те, що він у приватній розмові висловив опінію, що піп є такий самий, як кожний інший чоловік, та що індустрія повинна бути власністю уряду. Бейл за нього визначено в сумі \$2,000, а що він не міг заплатити його, то сидить у в'язниці до розправи.

Звідомлення в капіталістичній пресі говорили, що Деклерю є мнимий "комуніст", чим викликало враження, що він був арештований за активність в робітничій русі. Однак комітет, в'єданий Канадською Робітничою Оборонною Лігою переговорити з Деклерю у в'язниці, переконався, що він зовсім не є комуністом, але стак-брокером. Він приїхав з

Монтреалу до Тетфорд Майнс і займався різними ділами, щоб зробити гроші. В Тетфорд Майнс, компанійним містечку, де великий вплив має католицька церква, Деклерю увійшов у конфлікт з попом і малою частиною католицької громади й незадовго з'явився арештований.

На прелімінарії переслуханий він довідався, що є винний у "бунті" через те, що висловив приватно свою опінію про попа та інші речі.

Таким чином "бунт" став тепер батоюм, якого вживається загалом проти всякого, хто посміє висловити опінію проти капіталістичного суспільства та його інституцій, особливо в провінції Квебеку, де католицька церква має величезний вплив.

В ПОПІВСЬМІ ЗАХИСТІ ДЛЯ СТАРИХ ЛЮДЕЙ

ПЕТЕРСОН, Н. Дж., 1 серпня. — Повітова прокуратура почала слідство в справі смерті 71-літньої жінки Маргарети Паттерсон, що вмерла в захисті для бідних старих людей в поблиській місцевості Помп-та Кенена. Він був вже раз заточений за побиття одного старого чоловіка в тім захисті. Захист носить побожну назву "Дім св. Павла для Старих"

ноги та кількох ребер. Захист перейшов цими днями в руки судового ресівера, а до того часу був приватним підприємством попа протестантської єпископальної церкви, Герберта Кенена. Він був вже раз заточений за побиття одного старого чоловіка в тім захисті. Захист носить побожну назву "Дім св. Павла для Старих"

ВНУТРІШНЯ ПОЗИЧКА СРСР ПЕРЕВИЩЕНА

МОСКВА, 7 серпня. — Газети сповістили вчора, що внутрішня позичка "третього й вирішального року п'ятирічки" на суму 1 мільярд 600 мільйонів карбованців з'явила перевищена на 2 мільйони карбованців, але радянська влада буде продовжати приймати гроші на позичку, поки кожний робітник в Радянськм Союзі не отримає своєї посвідки.

ЛІБЕРАЛЬНИЙ УРЯД ПРОВАЛИВСЯ У ВИБОРАХ.

Дня 6 серпня в Пріус Едвард Апленд відбулися провінціо-нальні вибори, під час яких повалево ліберальний уряд прем'єра Лі і до влади прийде консервативна партія. Консерватисти здобули 19 мандатів, а ліберали 11. Новий уряд утворить консервативний провідник Стюарт, який був прем'єром провінції чотири роки тому. В останнім парламенті ліберали мали 22 послів, консерватисти 6, а два місяці були опорожені.

ВОЛГА МАЄ ВПАДАТИ ДО ЧОТИРОХ МОР.

Радянська влада затвердила план про перебудову русла річки Волги. Вій має сполучити ціх сітку рік, які впадають до Волги так, щоб Волга впадала до чотирх мор: Каспійського, Чорного, Балтійського і Білого. За два роки мають розпочатися приготівні праці до виконання цього плану. Під проводом інженерів Чаплінгіна і Хомутова лічється будова гідростанції зі силою 1 мільйона 200,000 парових коней, яку буде названо "Волгострой". Будова коштуватиме коло мільярда карбованців.

ТРОХ РОБІТНИКІВ УБИТО І 90 ПОРАНЕНО.

БЕРЛІН, 2 серпня. — Депеша пресової агенції Вольфа повідомляє з Варшави, що під час вчорашніх протестів проти демонстрацій в різних сторонах Польщі вбито трох робітників і 90 поранено. Поліція стріляла до робітників у Варшаві, в Домбровськм басейні та в інших індустріальних центрах.

СВІТОВИЙ ПРЕСОВИЙ КОНГРЕС В МЕКСИКУ.

МІСТО МЕКСИКО, 8 серпня. — Шіснацять країн, включаючи Сполучені Держави і Мексику, будуть зареєстровані на світовий пресовий конгрес, що відкривється тут в понеділок. На конгресі будуть зареєстровані толовні європейські, азійські й латинсько-американські країни.

(Без сумніву, буде це конгрес світової капіталістичної преси, яка заступає інтереси капіталістичної класи. Комуністична преса цілого світа, включаючи Радянський Союз, яка заступає інтереси робітничої класи, в цім конгресі участі не візьме.)

РОБІТНИКИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ДЕПОРТАЦІЙ, ПОЛІЦІЙНОГО ТЕРОРУ

Робітники Вінніпегу заперували проти поліційного терору, що шаліє по цілій Канаді, та проти масової депортації революційних робітників федеральним урядом Бенета на масовім мітингу, що відбувся в минулу неділю вечером на Маркет Сквер. Мітинг був скликаний старанням Канадської Робітничої Оборончої Ліги.

До зібраних робітників промовляли т.т. Пенер, Вивюрський і Бойчук. Головував т. Колмен. Промовці розказали про останні арешти, засуди й депортації революційних робітників за їх участь у революційній класовій боротьбі та вказали, що лише масовими протестами робітничої класи Канади може спинити терор капіталістичної класи проти революційних робітників.

На мітингу ухвалено три резолюції: одна з них протестує головно проти засуду т. Кемпбела у Венкувері на рік в'язниці за його активну участь у боротьбі безробітних та домагається його негайного звільнення; друга протестує проти арештування тов. Стюарта у Венкувері, якого обвинувачують за "підбурювання війська до бунту", та домагається його негайного звільнення; третя протестує проти заборони робітничих мітингів на Маркет Сквер та домагається, щоб цю заборону негайно знесено. В резолюціях протестується також проти арештів, засудів та депортацій революційних робітників по цілій Канаді.

Масовий мітинг на Маркет Сквер закінчився відспіванням "Інтернаціоналу".

ДЖ. Б. ШО КАЖЕ, ЩО АНГЛІЯ ПОВИННА ЙТИ ЗА ПРИКЛАДОМ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ

ЛОНДОН, 2-го серпня. — Джордж Бернард Шо повернувшись сьогодні з Радянського Союзу з тим переконанням, що правдиві відносини існують тепер лише в тій країні та що "всі інші держави відіграють роль дурнів".

"Нам треба як найскорше йти за прикладом Радянського Союзу", сказав Шо у своїм домі в Гертфордшайрі. "У мене не було найменшого поняття про те, що Радянський Союз зробив такий великий поступ. А ми заточуємося й малою з ніг не вазимося. Якщо і подолаємо наші труднощі, то лише таким чином, що підемо за прикладом Радянського Союзу".

Шо рішуче опрочкував заяву письменника Г. Г. Велса, який

сказав, що радянська п'ятирічка провалиться, бо не має досвідчених керівників і добрих державних службовців.

"Коли взяти під увагу", сказав Шо, "які величезні труднощі вони вже перемогли, та ті успіхи, які вони вже досягли помімо дуже несприятливих обставин, включаючи збройну інтервенцію нас самих, то думаю, що вони проваляться, видається мені просто дурною".

"У всіх пророчтвах про упадок більшовиків", сказав далі Шо, "бажання було батьком думки". У нас є багато дурних людей, які бажують, щоб цей експеримент провалився. Але я можу запевнити їх, що цього не буде. Радянський Союз є правильний, а ми всі помиляємося".

АНГЛІЙЦІ БУЛИ НА ПОБАЧЕННІ У СТАЛІНА, ЛІТВІНОВА Й МАКСИМА ГОРКОГО

Депеша з Москви до американської преси від 29 липня повідомляє, що перед своїм відходом з СРСР англійський письменник Джордж Бернард Шо, лорд і лейді Естор та маркіз Лотієн були на побаченні в тов. Йосифа Сталіна, генерального секретаря Всесоюзної Комуністичної Партії. Ці відвідини, на яких був також присутний тов. Максим Литвінов, народний комісар закордонних справ, тревали дві години й десять минут.

Покищо, каже депеша, немає певних інформацій про що розмову, бо коли вона скінчилася, представники преси не могли дістати їх ні від англійців, ні

від радянських провідників. Коли Шо повернувся до готелю, його обступили кореспонденти й засипали запитаннями про Сталіна, але старий хитрун збув їх такими словами: "Знаєте, про що ми уєвнилася? Ну, про те, що в Сталіна вуси дійсно чорні".

Очевидно, каже далі депеша, всі тут, переконані в тім, що Шо та інші англійці ставили підчас розмови багато різних запитів, які не були малаважні.

Того самого дня Шо і лейді Естор відвідали письменника Максима Горького, який живе недалеко Москви. На другий день вечером вони вийшли до Бердіна.

СТРАЙК ТРАМВАЄВИХ РОБІТНИКІВ У ГАВАНІ

ГАВАНА, Куба, 31 липня. — Трамваєві робітники в цім місті вийшли вчора на 24-годинний страйк, протестуючи проти знижки платні.

Гаванська Електрична Компанія заповіла, що знижка входить в силу з дням 1-го серпня. До страйку моторменів і кондукторів прилучилися сьогодні рано робітники в трамваєвих шапах і рух на трамваєвих лініях цілком припинився. Якщо компанія не відкаже знижки, то страйк буде продовжуватися поза 24-годинний речинець.

ГАВАНА, 1 серпня. — Страйк трамваєвих робітників, що спершу мав тревати 24 години, буде продовжуватися неозначений час в наслідок заяви президента гаванської трамваєвої компанії, що знижки платні "неможливо уникнути".